

Bilaga 2A. Program för att förebygga externaliserade problem

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Peer-coping skills Training USA	Att tidigt förebygga uppförandestörning	"Coping competence model" (Blechman 1990)	Indikerat program	Legitimerade psykologer och psykologstuderande på avancerad nivå	Ett läsår, 50 minuter i veckan Extra tillfällen för de barn som inte uppfyllde definierade mål	Barn, som tidigt visar aggressivt beteende, i årskurserna 1–3
Schools and homes in partnership (SHIP) USA	Förhindra att barn som är aggressiva i tidig skolålder utvecklar allvarliga sociala och/eller psykiatriska problem		Indikerat program <i>Föräldrakomponent:</i> The Incredible Years <i>Barnkomponenter:</i> CLASS (social beteendeträning, Hops & Walker 1988) Dinosaur school (Webster Stratton) Stöd för läsutveckling	Ordinarie skolpersonal tillsammans med särskild personal	Två år <i>Föräldrakomponent</i> 12–16 träffar <i>Barnkomponenter</i> CLASS gavs under 30 skoldagar Dinosaur School pågick efter skoltid, en session om två timmar i veckan under 20 veckor	Barn från förskolan och upp till årskurs 3 som screenats för aggressivt beteende och lässvårigheter
Good Behavior Game (GBG) USA och Holland	Förstärkning av prosociala och minskning av aggressiva beteenden, med syfte att förebygga antisocial utveckling	Beteendeanalys, i kombination med Pattersons utvecklingsmodell (1992) och ett livsperspektiv på utveckling av sociala problem	GBG är en universell klassrumsintervention där elever med beteendeproblem arbetar i grupp tillsammans med välfungerande kamrater. Önskvärda beteenden och god problemlösning förstärks med ett system för att samla poäng (token economy) för gruppen gemensamt, som kan belönas t ex med en uppskattad aktivitet. Reglerna är tydliga och positivt formulerade. GBG implementeras initialt i korta pass (t ex 10 min) i klassrummet, för att senare utvidgas i tid och eventuellt andra skolmiljöer	Ordinarie lärare som fått utbildning	Ett år	Barn i årskurserna 1 och 2

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Coping Power USA	Minska missbruk och kriminalitet under tonåren (inget om psykisk ohälsa?)	Social inlärningsteori och erfarenheter av föräldraträning (Patterson, Reid, Dishion 1992)	Indikerat program <u>Barnkomponent</u> <u>Föräldrakomponent</u> <u>Universell klassrums-intervention</u> CMST	Specialist på programmet och rådgivare	1,5 skolår (16 månader) <u>Barnkomponent</u> 22 sessioner i årskurs 5 och 12 sessioner i årskurs 6, vardera 40–50 minuter Individuell rådgivning en gång varannan månad <u>Föräldrakomponent</u> 11 träffar i årskurs 5 och 5 träffar i årskurs 6 <u>CMST</u> 3 träffar första året och en andra året	Barn med aggressivt beteende i årskurs 5
Fast Track /PATH			Indikerat program med universell komponent <u>Universell komponent</u> PATH skolprogram <u>Indikerad barnkomponent</u> Barngrupper de första två åren i skolan. Det kompletterades med mentorsprogram och lästräning i årskurs 4 <u>Familjekomponenter</u> Föräldraträning med parallella barngrupper. Träffar med hela familjerna för att öva positivt föräldraskap. Hembesök	PATH genomfördes av tränade ordinarie lärare och koordinatörer (vanligen tidigare lärare) Föräldragrupper leddes av utbildade och erfarna psykologer eller socialarbetare Barngrupperna leddes av tränad "paraprofessionell" personal	Sex år <u>Universell komponent</u> 57 PATH-övningar per år <u>Indikerad barnkomponent</u> 2–3 gånger i veckan <u>Indikerad familjekomponent</u> 22 träffar i årskurs 1, 14 i årskurs 2 och en i månaden i årskurserna 3–6	Högriskbarn i områden i USA med hög kriminalitet och fattigdom

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Second Step: a violence prevention curriculum USA		Prosocialt beteende reflekterar kompetens i kamratrelationer och interpersonell konfliktlösning (Pellegrini 1985)	Universellt program	Lärare som utbildats under två dagar	Sex månader 35 min sessioner 1–2 gånger i veckan	Årskurserna 2 och 3 i State of Washington, 80% kaukasier
Family Check Up USA	Att förebygga eller behandla asocialitetsutveckling hos barn med hög nivå av beteendeproblem genom att 1. förbättra föräldrars välbefinnande och sociala situation och 2. förmedla strategier för att bemöta barn	Social inlärningsteori Kognitiv Beteendeterapi Systemisk familjeteori Ekologisk utvecklingsteori	Individualiserat, indikerat program med hembesök av särskilt utbildade terapeuter Inventering av familjens situation och föräldrarnas motivation för förändring. Förslag från terapeuterna hur föräldrarna kan förändra sitt sätt att bemöta barnet samt eventuella andra insatser.	Familjebehandlare	Tre sessioner: 1. Kartläggningssamtal 2. Hembesök med videoinspelning 3. Återkoppling	Barn med etablerade beteendeproblem eller barn i riskmiljö
The Community Parent Education Program (COPE) Canada	Stärka föräldrars förmåga att förstå och hantera beteendeproblem hos sina barn. Förbättra samspillet i familjen. Skapa stödjande sociala nätverk	Social inlärningsteori Kognitiv beteendeterapi Systemisk familjeteori	Indikerat föräldrastöd. Diskussion i smågrupper kring videosekvenser. Hemläxor. COPE förmedlar beteendemodifierande strategier och strategier för att skapa mer struktur i familjelivet genom planering. Centralt i metoden är att föräldrarna själva söker lösningar på de problem som presenteras.	Förskola, via särskilt utbildade förskolepedagoger och beteendeterapeuter	Tio sessioner om två timmar, en gång i veckan	3–12 år gamla barn med beteendeproblem eller i riskmiljö

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Early Risers Skills for Success	Genom tidiga interventioner – vid skolstart – förebygga förekomsten av antisocialt beteende under tonåren	<p>Ekologiskt perspektiv.</p> <p>Utvecklingsperspektiv (early starter model).</p> <p>Programmet utgår från att försöka bemästra centrala riskfaktorer för negativ utveckling som identifierats i empirisk forskning</p>	<p>Indikerat multimodalt program</p> <p>Standardkomponenter:</p> <p>a) Sommarskola med skolämnen, social färdighetsträning, beteendemo-difiering samt rekreation</p> <p>b) Monitoring and mentoring. Lärar- och barnkomponent där barnen får hjälp med skolarbete, relationsträning i kamratgrupper samt beteendeträning. Gruppformat och handledning till lärare</p> <p>c) Dinosaur School (se Incredible Years)</p> <p>d) Family Program (se Incredible Years)</p> <p><i>Individuellt anpassade komponenter erbjuds vid behov</i></p>	Skola via programkonsulter (efficacy-studier) samt familjemottagningar (effectiveness-studier)	<p>Två år eller längre</p> <p>Sommarskola 6 veckor sommartid innan skolstart</p> <p>Monitoring and mentoring: Kontinuerligt under skolåret, en gång per vecka</p> <p>Family Program: Varannan vecka mellan oktober–maj under två år. Kan förlängas av utföraren</p>	Barn med aggressivt beteende, ca 7 år vid programmets början

Tabell fortsättning

Tabellen fortsätter på nästa sida

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
PrimeTime USA	Att reducera aggression bland barn i en riskpopulation	Beteendemodifiering (Problem Solving Skills traing) samt anknytningsteori En grundläggande hypotes är att stödjande relationer underlättar och förstärker programmens beteendemodifierande inslag	Indikerat <u>Barnkomponenter</u> a) Kvalificerat mentorskap b) Problem Solving Skills Training <u>Lärarkomponent</u> Lärarkonsultation. Syftar till att bistå med empatiskt och icke-fördömande förhållningssätt till deltagarna <u>Föräldrakomponent</u> Föräldrakonsultation i hemmet. Syftar till att förstärka föräldraskapet genom känslomässig acceptans, beteendekontroll av barnet samt strukturerande insatser i vardagen	I skolor via tränade studenter (mentorskap), forskarstudenter (PSST och lärarkonsultation) samt familjeterapeuter (föräldrakonsultation)	Två skolår med mellanliggande sommarlov <u>Mentorskap</u> minst 1 gång/vecka under hela programtiden <u>Problem Solving Skills Training</u> Två halvtimmes sessioner/vecka under 23 veckor <u>Lärarkomponent</u> Ej fixerad komponent. Antal möten (median): 14 <u>Föräldrakomponent</u> Ej fixerad komponent. Antal möten (median): 7	Skolbarn, 7 år vid baseline

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Seattle social development intervention USA	Via tidiga interventioner bemästra riskfaktorer och förstärka skyddsfaktorer i avsikt att minska/eliminera skolmisslyckanden, skolproblem, uppförandeproblem, familjeproblem samt umgänge med antisociala kamrater	Social utvecklingsmodell som baseras på social kontrollteori. Programmet utgår från att försöka bemästra centrala riskfaktorer för negativ utveckling som identifierats i empirisk forskning	Selekterat, multimodalt <u>Skolkomponenter</u> a) "Classroom management" Lärarinstruktioner som syftar till att ett gott klassrumsklimat via förstärkningar av önskade beteenden b) "Interactive teaching". Målstyrt lärande och kontroll av elevernas receptivitet av instruktionerna c) "Corporative learning". Grupparbete där elever med olika bakgrunder och förmågor samarbetar och tävlar med andra grupper <u>Barnkomponenter</u> Träning i problemlösning respektive i att undvika problemsituationer. <u>Föräldrakomponenter</u> Gruppövningar som syftar till att förbättra föräldrarnas förmåga att förstärka önskade och stävja oönskade beteenden, stödja barnen i deras inläring samt att bistå barnen att motstå droger och annat antisocialt beteende	Skola via lärare (skolkomponenter och barnkomponenter) samt av programkonsulent av mixad etnicitet (föräldrakomponenter samt del av barnkomponent)	Sex eller två år <u>Skolkomponenter</u> Kontinuerlig pedagogisk strategi <u>Barnkomponent</u> Problemlösning: Generell pedagogisk strategi (enbart för full intervention) Träning i att undvika problemsituationer: 4 sessioner via programkonsulent under årskurs 6 <u>Föräldrakomponent</u> 7 sessioner om "behavior management skills" samt 4 sessioner om inlärningsstöd under årskurserna 1–3 (enbart full intervention) 5 sessioner antisocial prevention vid årskurs 5–6	Storstad med hög kriminalitet. Barnen cirka sju år vid baseline

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Montreal prevention study Canada	Att minska antisocialt beteende, förbättra skol-anpassning och reducera risk för ungdomskriminalitet hos 6–7-åriga pojkar som uppvisar utagerande och aggressivt beteende	Social inlärnings-teori (Oregon Social Learning Center), allmänna inlärnings-principer. Förordrar en bredd i ansatsen	Selekterad (pojkar > + 2SD i utagerande och aggressivt beteende) a) Föräldraträning i uppfostringsmetoder i 1 tim sessioner, förlagda efter familjens behov b) Social färdighetsträning för pojkar i smågrupper med prosociala klasskamrater. År 1: nio sessioner med träning av prosociala färdigheter; år 2: 10 sessioner med övning i självkontroll	Montreal Prevention Experiment; en del av ett longitudinellt forskningsprojekt Ett multidisciplinärt team bestående av fem professionella behandlare genomförde interventionen	Två år Föräldraträning individualiserad och av varierande intensitet	Pojkar i tidig skolålder som uppvisar aggressivt och antisocialt beteende, med föräldrar med max 14 års skolutbildning. (fransktalande kanadensare).
Linking Families and Teachers (LIFT) USA (Oregon)	Att minska uppförande-problem och antisocialt beteende, i hem, skola och i relation till kamrater, hos barn i bostadsområden med hög ungdomsbrottslighet	Livscykelperspektiv på utveckling av antisocialt beteende; genetiska, psykiska och sociala faktorer hos föräldrarna, barnet, familjen, skolan och kamratgruppen samverkar på olika sätt under barnets utveckling (Reid 1993; Reid & Eddy, 1997)	Selekterad, skolbaserad, med föräldrautbildning <u>Skolintervention</u> Social färdighetsträning i mindre grupper med lektioner och rollspel. Positiv förstärkning på skolgården, genom Good Behavior Game <u>Föräldrautbildning</u> med fokus på både färdigheter och relationer. Träning i att befrämja åldersadekvata sociala färdigheter hos barnet. Videoinstruktioner, manualer och hemläxor. Upprättande av en telefonlinje som uppmuntrar kontakt mellan föräldrar och lärare Innehållet anpassas efter barnets ålder	Klasslärare som fått särskild utbildning Föräldragrupper under ledning av erfarna icke-professionella ledare samt psykologer. Skolgårdsinterventionen genomfördes av forsknings- och skolpersonal	Tio veckor Klassrumsträning 1 tim/2 gånger/vecka Skolgårdsintervju 15 min/dag under programmets löptid (10 veckor) Föräldragrupper med 10–15 familjer/grupp, 1 gång/vecka i 6 veckor	Barn på låg- och mellanstadiet, med huvudsakligen föräldrar av europeiskt ursprung.

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Parent Management Training (PMT) USA (Oregon)	Att stärka prosocialt beteende hos barnet och motverka utveckling mot asocialitet	Social interaktion och social inläring; relationellt perspektiv med betoning av det ömsesidiga samspillet mellan barn och föräldrar Ursprungligen utvecklat och väl beprövat för klinisk behandling av utagerande beteendeproblem hos barn (Kazdin1993; 2005).	Selekterad intervention Gruppsessioner med mödrar kring fem teoretiskt grundade metoder för föräldrar: gränsättning, uppmuntran till färdigheter, övervakning, problemlösning och positivt engagemang	Leds av professionella behandlare	14–16 veckor, en session i veckan	Prövat som selekterad prevention för beteendeproblem hos pojkar till frånskilda mödrar, samt hos barn i styvfamiljer
Adolescent Transition Program (APT) USA (Oregon)	Att minska problem-beteende i tonåren, specifikt användning av droger och uttalat antisocialt beteende.	Social inläringsteori och kognitivt beteendeterapeutiska principer med fokus på familjen, gränsättning och positiv förstärkning	Universell, selekterad och indikerad <u>Universell nivå</u> ett resurscenter, FRC (Family Resource Center/ Room), etableras i skolan och erbjuder föräldrar konsultation, instruktionsvideor och böcker. Alla elever erbjuds 6 lektioner i livskunskap <u>Selekterad nivå</u> Family Check-Up, 3 sessioner <u>Indikerad nivå</u> skraddarsys och planeras inom ramen för FCU; kan vara beteendeterapi, familjeterapi eller multi-systemisk terapi.	Särskild personal med grundläggande psykoterapikompetens, placerad i skolmiljön. Kontinuerlig handledning från programansvarig (projektledare).	2 år Universell intervention kortvarig, men FRC tillgängligt för alla under hela perioden, dvs 2 år Tre nivåer, indikerade komponenter skraddarsys, alla föräldrar kan ta kontakt	Ungdomar i tidig adolescens, prövat på ett tvärsnitt av befolkningen i USA

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Families and Schools Together (FAST) USA	Att genom att engagera föräldrar minska problem-beteende hos barn och förbättra skolprestation; förebygga drog-användning; stärka familjens funktion och empowerment; stärka banden mellan hem och skola; reducera daglig stress för barn och föräldrar	Hänvisningar till socialekologi, systemteori, familjestressteori. Socialt stöd, beteende- och familjeterapeutiska tekniker.	Selekterat, multimodalt Inledande hembesök hos familjen Fas 1: Grupper om max 10 familjer träffas med strukturerat innehåll för att uppmuntra turtagning, lyssnande, socialt stöd (innehållet modifieras efter gruppens behov, dock till max 60%). Avslutas med examinering ("graduation"). Fas 2: Familjer fortsätter att träffas 1g/mån kring en social aktivitet för att upprätthålla det man lärt sig. Leds av föräldrar med stöd av FAST-staben.	FAST leds av ett samarbets-team med representanter för närsamhället, professionella behandlare, föräldrar, lärare och barn. FAST-staben genomgår träning och får fortsatt handledning via forskargrupp/utvärderare	Fas 1: 8–10 veckor Fas 2: 2 år Fas 1: 1 gång/vecka Fas 2: 1 gång/mån	Barn i tidig skolålder (4–9 år) i socialt utsatta områden, främst i USA
SAFE Children USA	Att förebygga en utveckling av anti-socialt beteende samt att förbättra utvecklingen av skolfärdigheter hos barn som bor i högriskområde	Ekologiskt utvecklingspersp. på risk och prevention med betoning av samspel mellan olika faktorer för vissa åldrar och i vissa miljöer	Selekterad intervention <u>Föräldragrupper</u> problemlösning, färdighetsträning och uppgifter att pröva i hemmet, med sikte på förbättrat föräldraskap, relationer, engagemang i skola och problem i det lokala grannskapet. <u>Stödundervisning</u> i läsning; fonetisk och steg för steg träning inom ramen för Fast Track	Intervention inom ramen för Chicago Youth Development Study	22 veckor (1 termin) Föräldragrupp 1 gång/vecka Barnen 30 min stödundervisning 2 gånger/vecka	Barn vid skolstart boende i innerstadsslum

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
New Beginnings program USA	Att förebygga psykiska problem hos barn till fränskilda föräldrar	Social inlärnings-teori och KBT	<p>Selekterad prevention riktad till fränskilda mödrar och deras 9–12 år gamla barn.</p> <p>Mödraprogram: Fokus på att förbättra kvaliteten i mor-barnrelationen, effektiv gränssättning, faderns umgänge samt minska konflikter föräldrarna emellan</p> <p>Mödra- och barnprogram: som ovan, men med parallella sessioner (11, 1 ¾ tim) för barnen med fokus på coping, reduktion av negativa tankar om skilsmässan och förbättring av kvaliteten i mor-barnrelationen</p>	Programmet genomförs i par av utbildade behandlare/terapeuter, som får särskild träning och fortlöpande handledning av programansvarig (projektledare).	En session i veckan under 12–15 veckor	<p>Prövat på mödrar och mödrar/barn i familjer som genomgått skilsmässa under de senaste två åren, och där barnen är 9–12 år vid programstart</p> <p>Jämn könsfördelning bland barnen. Amerikansk medelklass, huvudsakligen vit</p>
Family Bereavement Program USA (Arizona)	Förebygga psykisk ohälsa hos barn som förlorat en förälder	Social inläringsteori och KBT, tillämpade för att förstärka positiva kvaliteter i föräldra-barnrelationen, behandla psykisk ohälsa hos den efterlevande föräldern, samt förebygga att barnets utsätts för familjekonflikter och andra stressorer	<p>Barn, tonåringar och efterlevande föräldrar möttes i separata grupper under 12 sessioner med manualiserat innehåll, rollspel och hemuppgifter</p> <p>Innehållet delvis hämtat från New Beginnings program (se ovan) och delvis från forskning om riskfaktorer för barn i sorg</p> <p>Utöver gruppsessionerna ingick två individuella familjesessioner för planering av hur familjen skulle använda sig av det var och en lärt sig</p>	Professionella kliniker som erhöll 40 timmars träning före programstart och fortsatt träning och handledning varje vecka under programmets genomförande.	3–4 månader, med sessioner varje vecka, sammanlagt 12 sessioner vardera för barn och föräldrar, plus två enskilda sessioner för varje familj	Barn och tonåringar som förlorat en förälder 4-30 månader före programstart, och som inte hade diagnostiserad uppförande-störning, trotssyndrom och/eller ADHD

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Adolescents and their parents with aids USA (New York)	Förbättra beteenden och mental hälsa hos tonåringar och deras föräldrar med AIDS	Social inlärnings-teori, modeller för stresshantering	<p>Selekterat program</p> <p>Modul 1: 4 inledande sessioner med bara föräldrarna</p> <p>Modul 2: 8 sessioner med föräldrarna samt 8 parallella sessioner med tonåringen, inklusive viss gemensam tid vid varje tillfälle</p> <p>(Modul 3: som modul 2 men enbart för tonåringen om föräldern avlidit)</p>	<p>Leds av forskargrupp.</p> <p>Interventionen genomförs av socialarbetare + psykologkandidat som genomgått 5 dagars träningsprogram och fortlöpande handledning av programansvarig.</p>	En gång i veckan under fyra månader	Ekonomiskt och socialt utsatta familjer i NYC, åren 1993-95, då prognosen för HIV/AIDS var sämre än i dag
Incredible Years USA	<p>Långsiktigt syftar programmet till att förebygga asocialitet hos barn i riskzonen.</p> <p>Kortsiktigt syftar programmet till att motverka utagerande och trotsigt beteende genom att förändra föräldrar respektive lärares sätt att bemöta barnet</p>	<p>Social inlärnings-teori KBT</p> <p>Utvecklat av Webster Stratton på 1980-talet</p>	<p>Selekterat och indikerat</p> <p>Utgår från diskussioner i grupp kring videosekvenser av barn och föräldrar/lärare i samspel.</p> <p>Rollspel.</p> <p>Hemuppgifter.</p> <p>Barnets positiva beteende ska uppmuntras, negativa beteende ignoreras, och vid svåra konflikter tillämpas "time-out"</p> <p><u>Föräldrakomponenter</u> BASIC (förskole- eller skolåldersversioner) SCHOOL (tilläggsmodul som fokuserar på skolarbetet) ADVANCED (tilläggsmodul som fokuserar på föräldrarnas problem)</p> <p><u>Lärarkomponent</u> DINOSAUR</p>	Förskola och skola, via lärare och särskilt utbildade familjebehandlare	<p>Samtliga föräldramoduler ges en gång i veckan, 12–14 gånger om 2,5 timmar</p> <p>Lärarkomponenten består av sex endagars workshop</p>	<p>Barn i riskzon pga eget beteende eller social utsatthet</p> <p>Barnens ålder: 2–6 år (BASIC förskola) 5–10 år (BASIC och SCHOOL) 2–10 år (ADVANCED) och 4–8 år (DINOSAUR)</p>

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Triple P (Positive parenting programme) Australien	Förebygga problem med barnens beteende, känslor och utveckling i åldrarna 0–19 år, genom att stärka föräldrarnas kunskaper, förmågor och självförtroende.	Social inlärningsteori Beteendeterapi Utvecklingspsykologi Utvecklat av Sanders under 1990-talet	Universell, selekterad, indikerad, föräldrastöd Programmet finns i fem nivåer från allmän information om föräldraskap till individuella program för familjer med stora problem. Nivå 4, selekterad prevention, består av tio strategier för att stärka barns kompetens och utveckling och sju strategier för att hantera dåligt uppförande (t ex konsekvenser, tyst tid, time out) Aktiv träning med hjälp av modellering, träning, feedback och att sätta mål. Arbetsböcker och hemuppgifter	Beroende på nivå av programmet, från TV och press till psykologer och psykiatriker	Beroende på nivå av program, t ex fyra samtal om en kvart vardera (nivå 3) och åtta sessioner om totalt 10 timmar (nivå 4)	Oftast medelklass i olika delar av världen

Bilaga 2B. Program för att förebygga internaliserade problem

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Aussie Optimism Program	Förebygga inåtvända problem	KBT	Träning i social förmåga Träning i optimistiskt tänkande För båda komponenterna användes rollspel, lekar, samarbetsövningar och hemläxor	Ordinarie lärare	Varje komponent omfattade tio 60-minuters lektioner	Selekterad Barn 11–13 år från socialt utsatta områden Australien
Beardslees familjeintervention	Förebygga depression	KBT Familjebaserat program kan fungera bättre (Diamond 2002)	Separata möten med barn och föräldrar samt möten med hela familjen	Socialarbetare eller psykologer som utbildats i metoden	Behovsanpassat, 2–10 tillfällen	Indikerad Barn, 8 till 15 år, med minst en deprimerad förälder USA
BeyondBlue	Förebygga depression	Modell för depression i tonåren som bygger på dynamisk interaktion mellan skydds- och riskfaktorer, livserfarenhet och psykosocial anpassning KBT	<u>Träning i klassrummet.</u> Problemlösning, social förmåga och ”coping” strategier <u>samt</u> Åtgärder för att uppnå ett mer stödjande skolklimat Förbättrad tillgänglighet till vård Webbaserat kommunforum	Ordinarie lärare	Klassrumsintervention: 10 tillfällen (45 min) per år under tre år	Universell Högstadiel elever i Australien
Coping With Stress (CWS)	Förebygga depression	KBT	<u>Barnkomponent</u> Kognitiv omstrukturering, problemlösningsförmåga <u>Föräldrakomponent</u> Information	Psykolog, utbildad och övervakad av erfaren kliniker	En 90 minuters session i veckan under åtta veckor, följt av ett tillfälle i månaden under sex månader	Indikerat Ungdomar 13–17 år i Oregon med deprimerade föräldrar

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Family Bereavement Program						
FRIENDS	Förebygga ångest	KBT		Lärare eller psykologer	Ett tvåtimmars träningstillfälle i veckan under tio veckor samt tre träffar med föräldrar	Samtliga preventionsnivåer Barn och ungdom i åldrarna 7–16 år i olika delar av världen
LISA (Ease of Handling Social Aspects in Everyday Life)	Minska riskfaktorer för depression under tonåren, genom att påverka automatiska tänkesätt och förbättra social förmåga	KBT samt "self efficacy" (Bandura 1977)	<u>Kognitiv komponent</u> Verktyg för kognitiv omstrukturering	Psykologer eller forskarstuderande i psykologi	En gång i veckan (1,5 tim) under tio veckor	Universell Högstadieläver i Tyskland
LARS & LISA		Social information processing model of social competence (Dodge 1993)	<u>Social komponent</u> Träning i social kompetens med bl a rollspel		Flickor och pojkar tränades var för sig	
NUPP-SA	Förebygga social fobi och minska symtom på social fobi	KBT	Psykoedukativ information till allmänhet och skolsköterskor (1 dag) Översiktsartikel om studien i lokalpressen Utbildning till lärare, föräldrar, socialarbetare och allmänläkare klassrumsintervention	Programutvecklaren	Aktiv interventionsfas: 4 månader Klassrumsintervention: tre lektioner om 45 minuter vardera Konsolideringsfas: 8 månader	Universell Barn och ungdomar 11–15 år i Norge

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell fortsättning

Programmets namn	Syfte	Teoretisk förankring	Komponenter	Utförare	Längd och intensitet	Testad population
Penn Prevention Program	Förebygga depression	KBT och "social skills"	<u>Kognitiv komponent</u> Uppmuntra barnen att utveckla ett flexibelt tänkande <u>Socialt problemlösande</u> Träningsstillfällen som fokuserar på tolv teman (länk mellan känsla och tanke, hantera familjekonflikter, social förmåga, att fatta beslut etc).	Skolpsykologer	En gång i veckan under tolv veckor samt hemarbete	"targeted" Barn i åldrarna 10–13 år med förhöjda symtomnivåer
Problem Solving for Life (PSFL)	Förebygga depression	Kognitiv omstrukturering och problemlösning	Interaktiva träningsstillfällen, såväl individuellt som i små grupper eller hela skolklassen Hemläxor och dagböcker	Lärare som utbildats sex timmar i programmet	En gång i veckan under åtta veckor	Universell eller "targeted" Unga tonåringar (12–14 år)
Resourceful Adolescent Program (RAP)	Förebygga depression genom att bygga upp "resilience"	KBT och IPT	<u>Ungdom</u> 11 sessioner som lär ut problemlösning, kognitiv omstrukturering, självkontroll, stress- och konflikt-hantering mm <u>Föräldrar</u> Tilläggsmodul	Lärare som utbildats i metoden	En gång i veckan under tio veckor	Universell tonåringar

